

ที่ สน ๐๐๑๘.๓/๑๒๐๘๗๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย
กรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๕๐๘๒ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๑๕๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๗
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กรมการปกครอง ได้มีหนังสือชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทน
และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง และให้ยึดถือปฏิบัติตามหนังสือ
กรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๑๕๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๗ เป็นแนวทางปฏิบัติในการเบิกจ่าย
ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอม ข้อพิพาททางแพ่ง
โดยให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้จังหวัดพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ให้กับทุกอำเภอที่มีการทำหน้าที่ ไกล่เกลี่ยฯ
และขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิกำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
พ.ศ.๒๕๕๓ หากอำเภอใดไม่มีการเบิกจ่าย ให้จังหวัดนำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปจัดจ่ายให้กับอำเภออื่นที่มีการ
ดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ และขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิที่ได้ โดยพิจารณาจากเอกสารแบบเบิกค่าตอบแทนฯ
ที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย (๑) สารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง (๒) บันทึกการตกลงยินยอม
เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยฯ (๓) บันทึกความเห็นของคณะผู้ไกล่เกลี่ย ตามข้อ ๑.๒ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว
(๔) ประกาศอำเภอ เรื่อง การขึ้นบัญชีรายชื่อบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย ทั้งนี้ทุกอำเภอที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ
ต้องบันทึกข้อมูลลงในระบบ <https://damrongdhama.dopa.go.th> เพื่อเป็นหลักฐานและเพื่อให้ฐานข้อมูล
การปฏิบัติภารกิจสำคัญของกรมการปกครองมีความสมบูรณ์

๒. ข้อควรระวังในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางฯ

๒.๑ กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ.๒๕๕๓
ข้อ ๒๗ ประกอบอัตราที่กำหนดท้ายกฎกระทรวง กำหนดให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้ง
ดังนั้น ในการประชุมเพื่อไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทครั้งใด หากในการประชุมครั้งเดียวกันนั้น คณะผู้ไกล่เกลี่ยฯ
ได้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลายข้อพิพาท (คู่พิพาทคู่เดียวกัน/คนละคู่พิพาท แต่ประชุมในเวลาเดียวกัน)
หรือผู้ไกล่เกลี่ยมีชื่อเข้าประชุมในคณะผู้ไกล่เกลี่ยหลายคณะในเวลาเดียวกัน ให้ถือว่าผู้ไกล่เกลี่ยดังกล่าวมีสิทธิ
ได้รับค่าตอบแทนเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ นร ๑๒๐๖/๑๙๔
ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ และเมื่อผู้ไกล่เกลี่ยเดินทางมาทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทหรือหลายคู่พิพาท
ก็มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางฯ ได้เพียงแค่วันหนึ่งครั้งต่อวัน

๒.๒ ข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยต้องคำนึงถึงหลักการที่จัดการไกล่เกลี่ยฯ เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ดังนั้น จึงขอให้
กำกับคณะผู้ไกล่เกลี่ยให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวโดยเคร่งครัด หากพบว่ามีกรณีจริงใจเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ
หลายครั้งต่อหนึ่งข้อพิพาท ซึ่งอาจมีการสมรู้ร่วมคิดกันเพื่อหวังค่าตอบแทนฯ ให้จังหวัดตรวจสอบว่า

/เป็นการกระทำ...

เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นซึ่งเข้าข่ายกระทำโดยทุจริตหรือไม่ รวมถึงตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนเบิกจ่าย หากพบการกระทำผิดให้จังหวัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และรายงานให้กรมการปกครองทราบด้วย

๓. หนี้กองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ไม่สามารถนำมาใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาททางแพ่งโดยอาศัยกฎกระทรวงว่าด้วยการใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ.๒๕๕๓ ได้ เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงินของภาครัฐจะต้องปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด และตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการพิจารณาเงินกู้ยืมที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด ตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๓๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

๔. การใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาทหนี้ในระบบและนอกระบบ

๔.๑ กรณีข้อพิพาททางแพ่งที่มีทุนทรัพย์หรือมูลหนี้ไม่เกินสองล้านบาท อำเภอมีอำนาจหน้าที่ใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๑/๒ กฎกระทรวงว่าด้วยการใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ.๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การใกล้เคียงและประนอมทางแพ่งอื่น พ.ศ.๒๕๖๕ ซึ่งผลของการทำสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ กล่าวคือ ถ้าผู้พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลให้ออกคำบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ตามข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๒ อำเภอสสามารถนำหนี้ในระบบมาดำเนินการใกล้เคียงฯ ได้ เนื่องจากเป็นลูกหนี้ทางแพ่งอย่างหนึ่ง การตกลงกันต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี โดยให้ยึดถือแนวทางจากคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๓๗๖/๒๕๖๐ (ที่ประชุมใหญ่) เป็นหลักในการดำเนินการใกล้เคียงฯ และหากเป็นการใกล้เคียงฯ ซึ่งเป็นตามเงื่อนไขของกฎกระทรวงว่าด้วยการใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ.๒๕๕๓ ตามข้อ ๔.๑ ก็สามารถเบิกค่าตอบแทนฯ ได้

เพื่อให้การเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ใกล้เคียงกรณีทำหน้าที่ใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้ทำการปกครองอำเภอทุกอำเภอแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๑๕๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(รณรงค์ ไครบุตร)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานการเงินและบัญชี

โทร.๐-๔๒๗๑-๑๑๖๖

ปค. ( )
 ส.ค.ม. ( )
 กง. ( )
 นิติกร ( )

ที่ทำการปกครองจังหวัดสกลนคร
 เลขที่ 4647
 วันที่ ๕ ก.ย. ๒๕๖๗
 เวลา .....

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๐๕๕

กรมการปกครอง
 ถนนอักษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย
 กรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๕๐๘๒ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครองได้แจ้งชักซ้อมความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทน
 และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับ
 ระเบียบกฎหมาย นโยบายและสถานการณ์ปัจจุบัน จึงขอยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง และให้ยึดถือหนังสือฉบับนี้
 เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่
 ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง ดังนี้

๑. ให้จังหวัดพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ให้กับทุกอำเภอที่มีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ
 และขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
 พ.ศ. ๒๕๕๓ หากอำเภอใดไม่มีการเบิกจ่าย ให้จังหวัดนำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปจัดจ่ายให้กับอำเภออื่น
 ที่มีการดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ และขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิได้ โดยพิจารณาจากเอกสารแบบเบิก
 ค่าตอบแทนฯ ที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย (๑) สารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง (๒) บันทึก
 การตกลงยินยอมเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยฯ (๓) บันทึกความเห็นของคณะผู้ไกล่เกลี่ยตามข้อ ๑๒
 แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว (๔) ประกาศอำเภอ เรื่อง การขึ้นบัญชีรายชื่อบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย ทั้งนี้
 ทุกอำเภอที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ ต้องบันทึกข้อมูลลงในระบบ <https://damrongdhama.dopa.go.th> เพื่อเป็น
 หลักฐานและเพื่อให้ฐานข้อมูลการปฏิบัติการกิจสำคัญของกรมการปกครองมีความสมบูรณ์

๒. ข้อควรระวังในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางฯ

๒.๑ กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๗
 ประกอบอัตราที่กำหนดท้ายกฎกระทรวง กำหนดให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้ง ดังนั้น
 ในการประชุมเพื่อไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทครั้งใด หากในการประชุมครั้งเดียวกันนั้น คณะผู้ไกล่เกลี่ยฯ
 ได้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลายข้อพิพาท (คู่พิพาทคู่เดียวกัน/คนละคู่พิพาท แต่ประชุมในเวลาเดียวกัน)
 หรือผู้ไกล่เกลี่ยมีชื่อเข้าประชุมในคณะผู้ไกล่เกลี่ยหลายคณะในเวลาเดียวกัน ให้ถือว่าผู้ไกล่เกลี่ยดังกล่าวมีสิทธิ
 ได้รับค่าตอบแทนเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
 ที่ นร ๑๒๐๖/๑๘๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ และเมื่อผู้ไกล่เกลี่ยเดินทางมาทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอม
 ข้อพิพาท แม้ว่าจะมีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหลายข้อพิพาทหรือหลายคู่พิพาท ก็มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการ
 เดินทางฯ ได้เพียงแค่นั่งครั้งต่อหนึ่งวัน

/๒.๒ ข้อ ๑๗...

๒.๒ ข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะผู้ไถ่เกลี่ยต้องคำนึงถึงหลักการที่จะทำให้การไถ่เกลี่ยฯ เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ดังนั้น จึงขอให้ กาชับคณะผู้ไถ่เกลี่ยให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวโดยเคร่งครัด หากพบว่ามีกรณีการจงใจเบิกจ่าย ค่าตอบแทนฯ หลายครั้งต่อหนึ่งข้อพิพาท ซึ่งอาจมีการสมรู้ร่วมคิดกันเพื่อหวังค่าตอบแทนฯ ให้จังหวัด ตรวจสอบว่าเป็นการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งเข้าข่ายกระทำโดยทุจริตหรือไม่ รวมถึงตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนเบิกจ่าย หากพบการกระทำ ความผิดให้จังหวัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และรายงานให้กรมการปกครองทราบด้วย

๓. หนี้กองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่สามารถนำมาไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งโดยอาศัยกฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลี่ยและ ประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ เนื่องจากเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงิน ของภาครัฐจะต้องปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านกำหนด และตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการพิจารณาเงินกู้ยืมที่คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด ตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๓๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

๔. การไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทหนี้ในระบบและนอกระบบ

๔.๑ กรณีข้อพิพาททางแพ่งที่มีทุนทรัพย์หรือมูลหนี้ไม่เกินสองล้านบาท อำเภอมีอำนาจ หน้าที่ไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๑/๒ กฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลี่ยและประนอม ข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ทางแพ่งอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งผลของการทำสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาด ของอนุญาโตตุลาการ กล่าวคือ ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล ให้ออกคำบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ตามข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลี่ย และประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๒ อำเภอสสามารถนำหนี้ในระบบมาดำเนินการไถ่เกลี่ยฯ ได้ เนื่องจากเป็นมูลหนี้ ทางแพ่งอย่างหนึ่ง การตกลงกันต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี โดยให้ยึดถือแนวทาง จากคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๓๗๖/๒๕๖๐ (ที่ประชุมใหญ่) เป็นหลักในการดำเนินการไถ่เกลี่ยฯ และหากเป็น การไถ่เกลี่ยฯ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามข้อ ๔.๑ ก็สามารถเบิกค่าตอบแทนฯ ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรชัช สัมพันธ์รัตน์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนอำนวยความสะดวก
โทร./โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๕๖